

Ministru kabinets

Latvijas finanšu sektora jaunumi

Nr. 16, 2019. gada 19. jūlijs

Guna Paidere

Galvenā valsts notāre

Uzņēmumu reģistra galvenās valsts notāres paziņojums

Uzņēmumu reģistra galvenā prioritāte ir caurspīdīgums uzņēmējdarbībā: šo mērķi var sasniegt, nodrošinot adekvātu, aktuālu un pareizu informāciju par patiesajiem labuma guvējiem. Šim nolūkam ir svarīga aktīva sadarbība ar uzņēmējiem un uzņēmumu īpašniekiem, rodot risinājumus, kas par prioritāti izvirza uzņēmējdarbības vides drošību, vienlaikus saglabājot vajadzīgo procesuālo efektivitāti.

Mēs turpinām virzīties pretim savam mērķim no reģistra izslēgt atlikušos 4% uzņēmumu, kas nav izpildījuši atklāšanas prasību, tādējādi jau tuvākajā laikā nodrošinot, ka Latvijā nav uzņēmumu, par kuru patiesajiem labuma guvējiem nebūtu pieejama informācija. 29. jūnijā spēkā stājās grozījumi Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanas likumā, kas stiprina publiskā un privātā sektora sadarbību un uzliek pienākumu uzņēmumiem nodrošināt patieso labuma guvēju informācijas aktualitāti.

Uzņēmumu reģistrs pārliecinās par visas iesniegtās informācijas atbilstību un turpinās strādāt ar Latvijas uzņēmumiem, lai nodrošinātu augstāko starptautisko informācijas atklāšanas standartu izpildi.

Šajā ziņā īpaši svarīga ir brīva piekļuve patieso labuma guvēju informācijai; tāpēc apsveicams ir Latvijas valdības lēmums no 2020. gada nodrošināt Uzņēmumu reģistra informāciju bez maksas.

Šajā izdevumā

- Ministru prezidents Krišjānis Kariņš apmeklē ASV un tiekas ar ASV prezidenta administrācijas un Kongresa pārstāvjiem
- Ministru kabinets apstiprina noteikumus par atbilstību FATF standartiem un "Moneyval" rekomendācijām
- FKTK publicējis 2018. gada un darba pārskatu
- Ministru kabinets apstiprina jaunu kārtību FKTK padomes priekšsēdētāja atlasē
- FKTK piemēro 1 miljonu eiro sodu Rigensis Bank AS
- Finanšu izlūkošanas dienesta pārstāvji piedalās "Egmont" grupas plenārsēdē

Pārmaiņas finanšu sektorā

Ministru prezidenta vizīte uz Amerikas Savienotajām Valstīm

Ministru prezidents Krišjānis Kariņš no 8. līdz 15. jūlijam devās savā pirmajā darba vizītē Ministru prezidenta statusā uz Amerikas Savienotajām Valstīm (ASV).

K. Kariņš vizītes laikā tikās ar ASV prezidenta administrācijas un Kongresa pārstāvjiem, lai pārrunātu divpusējās sadarbības un transatlantiskās drošības jautājumus, investīciju iespējas Latvijas tautsaimniecībā un starptautisko cīņu ar noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju un terorisma finansēšanu.

Darba vizītes noslēgumā K. Kariņš atzīmēja, ka Latvijas reformu programma tikusi novērtēta pozitīvi: ASV prezidenta administrācijas un Kongresa pārstāvji izteica īpašu atzinību par Latvijas valsts paveikto nacionālās aizsardzības spēju stiprināšanā, kā arī uzņēmējdarbības un investīciju vides sakārtošanā.

Uzzināt vairāk

Ministru kabinets apstiprina noteikumus par atbilstību FATF standartiem un "Moneyval" rekomendācijām

9. jūlijā Ministru kabinets atbalstīja divus jaunus noteikumus, lai nodrošinātu pilnīgu atbilstību Finanšu darījumu darba grupas (FATF) standartiem un "Moneyval" rekomendācijām: Ministru kabineta noteikumi "Starptautisko un nacionālo sankciju ierosināšanas un izpildes kārtība" un "Sankciju koordinācijas padomes nolikums".

Šie noteikumi cita starpā paredz:

- Finanšu līdzekļu un finanšu instrumentu iesaldēšanas kārtību visām personām (nekavējoties un bez iepriekšēja brīdinājuma);
- Skaidrus un nepārprotamus sankciju ierosināšanas standartus un izpildes kārtību, tostarp pēc saņemtajiem ārvalstu lūgumiem;
- Sankciju atcelšanas un izņēmumu piemērošanas kārtību.

Noteikumi arī paredz izveidot Sankciju koordinācijas padomi, kuru vadīs Ārlietu ministrija sadarbībā ar vairāk nekā 20 citām iestādēm, kas ir iesaistītas sankciju piemērošanā. Padomes sastāvā būs arī sabiedriskas organizācijas, tostarp Finanšu nozares asociācija, Latvijas Darba devēju konfederācija, Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kamera.

FKTK publicējis 2018. gada un darba pārskatu

1. jūlijā Finanšu un kapitāla tirgus komisija (FKTK) publicēja 2018. gada un darba pārskatu, kurā pieejama informācija par FKTK darbību, kā arī uzraugāmo tirgus dalībnieku darbības rezultātiem 2018. gadā.

Latvijas finanšu un kapitāla tirgū pēc aktīvu apjoma joprojām lielākais segments ir komercbankas. Taču kopš 2016. gada, kad FKTK uzsāka īstenot stingru risku mazināšanas pieeju uzraudzībā, Latvijas banku sektors arī 2018. gadā ir sašaurinājies. 2018. gadā komercbanku īpatsvars finanšu sektora aktīvos samazinājies līdz 79% (2017. gadā – 84%).

Pārmaiņu vadības procesā pats būtiskākais uzdevums bija atteikšanās no potenciāli augsta riska ārvalstu finanšu klātbūtnes Latvijā.

Vēl 2015. gadā Latvijas bankās ārvalstu noguldījumu apjoms bija 54%. 2017. gada beigās tas samazinājās līdz 39%, savukārt 2018. gada laikā samazinājums bijis vēl divtik – līdz 20%. Turklāt NVS klientu ekspozīcija samazināta līdz 5-6%, visaptveroši revidējot augsta riska klientu bāzi. Tajā pašā trīs gadu periodā ārvalstu klientu maksājumi ASV dolāros samazinājušies vairāk nekā 26 reizes.

Pārskata gadā bija vērojama banku kredītportfeļa kvalitātes uzlabošanās. Iekšzemes noguldījumu apjoms ir nemainīgi audzis, kompensējot noguldījumu samazinājumu ārvalstu segmentā un apliecinot stabilitāti visā sektorā. 2018. gada tas sasniedza 13 miljardus eiro.

Pārmaiņas Finanšu un kapitāla tirgus komisijā

4. jūlijā Finanšu un kapitāla tirgus komisijas (FKTK) priekšsēdētājs Pēters Putniņš un FKTK priekšsēdētāja vietniece Gunta Razāne iesniedza Saeimai atlūgumus.

FKTK turpinās strādāt atbilstoši tai noteiktajam mērķim – veicināt ieguldītāju, noguldītāju un apdrošināto personu interešu aizsardzību un finanšu un kapitāla tirgus attīstību un stabilitāti, kā arī noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanu.

“Sekmīga FKTK darbība šobrīd ir īpaši svarīga, ņemot vērā nepieciešamību ieviest “Moneyval” rekomendācijas noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanas sistēmas stiprināšanai,” uzsvēra Finanšu ministrs Jānis Reirs. “Aicinu šo kā būtisku prioritāti izvirzīt arī pārejas periodā ieceltajai FKTK priekšsēdētājai.”

8. jūlijā Saeima uz laiku iecēla FKTK Uzraudzības departamenta Monetāro finanšu iestāžu darbības analīzes daļas vadītāju Kristīni Černaļu-Mežmali par Finanšu un kapitāla tirgus komisijas priekšsēdētāju.

Uzzināt vairāk

Jauna kārtība Finanšu un kapitāla tirgus komisijas padomes priekšsēdētāja amata pretendentu atlasē

9. jūlijā Ministru kabinets apstiprināja noteikumu projektu par Finanšu un kapitāla tirgus komisijas (FKTK) padomes priekšsēdētāja amata pretendentu atlasi. Atlasi veiks komisija Valsts kancelejas direktora Jāņa Citskovska vadībā.

FKTK vadītājs tiks izraudzīts atklātā konkursā, kas notiks trīs kārtās. Valsts kanceleja izsludināja atklāto konkursu 12. jūlijā. Pretendenti līdz 12. augustam aicināti pieteikties [šeit](#).

Uzzināt vairāk

NILLTPF risku pārvaldība un darbības atbilstība FKTK piemēro 1 miljonu eiro sodu Rigensis Bank AS

9. jūlijā Finanšu un kapitāla tirgus komisijas (FKTK) padome piemēroja soda naudu Rigensis Bank AS 1 028 850 eiro apmērā par noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanas (NILLTPFN) normatīvo aktu prasību pārkāpumiem.

FKTK arī izteica brīdinājumu par NILLTPFN jomu atbildīgajam bankas valdes loceklim Renāram Degro. Bankai noteikti vairāki tiesiskie pienākumi, tostarp noteiktajā termiņā ir jāiesniedz FKTK izvērtēšanai pasākumu plāns konstatēto pārkāpumu un trūkumu novēršanai, jāveic iekšējās kontroles sistēmas neatkarīgs izvērtējums un klientu bāzes revīzija.

Uzzināt vairāk

Finanšu izlūkošanas dienesta pārstāvji piedalās “Egmont” grupas 26. plenārsēdē

No 1. līdz 5. jūlijam Finanšu izlūkošanas dienesta (FID) pārstāvji piedalījās “Egmont” finanšu izlūkošanas vienību grupas 26. plenārsēdē Hāgā. FID piedalījās dažādās darba grupās, tostarp Eiropas Savienības finanšu izlūkošanas vienību reģionālajā sanāksmē.

Visu sanāksmju galvenais temats šoreiz bija publiskā-publiskā sadarbība, par ko plaši tika diskutēts noslēguma plenārsēdē, kur tika prezentēta arī citu valstu pieredze un labākā prakse šajā jomā.

Plenārsēdes laikā FID arī prezentēja projektu speciālas Starptautiskas finanšu izlūkošanas darba grupas izveidei – brīvprātīgi apvienojot vairāk nekā 25 valstis, lai kopīgi veiktu finanšu izlūkošanu gan stratēģiskā, gan taktiskā līmenī, analizējot informāciju par konkrētu kredītiestādi.

Sanāksmēs kopā piedalījās aptuveni 450 dalībnieki no vairāk nekā 100 dažādām valstīm.

Finanšu izlūkošanas dienests publicējis JP un NVO NILLTF risku novērtējumu

Finanšu izlūkošanas dienests (FID) publicējis "Juridisko personu un nevalstisko organizāciju noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas (NILLTF) risku novērtējuma ziņojumu par 2017. – 2018. gadu".

Ziņojums izstrādāts ar mērķi novērtēt juridisko personu, tostarp nevalstisko organizāciju, NILLTF draudus, ievainojamību un riska līmeni, kā arī analizēt sekas, ko rada pastāvošie riski.

Ziņojumā apkopotas 2017. – 2018. gadā veiktās izmaiņas Latvijas normatīvajos aktos, kā arī darbības, kas veiktas, lai mazinātu NILLTF riskus attiecīgajos sektoros.

[Uzzināt vairāk](#)

Finanšu nozares asociācija veikusi izvērtējumu par kopīgo klientu izpētes rīku

Turpinot nodrošināt labākās pasaules prakses ievērošanu atbilstības jomā Latvijā, Finanšu nozares asociācija ir sagatavojusi izvērtējumu par iespējām Latvijā ieviest kopīgo klientu izpētes rīku. Izvērtējums sniedz plašu ieskatu iespējamajos modeļos un to priekšrocībās.

[Uzzināt vairāk](#)

Darba seminārs "Politika un instrumenti atbilstības kultūras ieviešanai"

23. augustā Latvijas Finanšu nozares asociācija sadarbībā ar Apvienotās Karalistes Finanšu nozares asociāciju rīkos semināru "Politika un instrumenti atbilstības kultūras ieviešanai". Semināru vadīs doktors Rodžers Mailzs (Dr. Roger Miles) – biheiviorālo risku pasniedzējs, kurš konsultē publiskā un privātā sektora organizāciju valdes šajos jautājumos.

Semināra mērķis ir informēt un atbalstīt finanšu sektora iestāžu vadību politiku izstrādē, lai mazinātu reglamentētos un rīcību riskus.

[Uzzināt vairāk un reģistrēties \(saturs angļiski\)](#)

Finanšu sektora attīstība **Latvijas Banka publicējusi Makroekonomisko Norišu Pārskatu**

Globālās tautsaimniecības attīstības ciklam palēninoties un saglabājoties nenoteiktībai ārējā ekonomiskajā vidē, Latvijas iekšzemes kopprodukta (IKP) kāpuma temps 2019. gada 1. ceturksnī bija lēnāks nekā gaidīts.

Tomēr 2019. gadā ārējo faktoru nelabvēlīgo ietekmi lielā mērā kompensēs iekšzemes faktori.

2019. gada pirmā ceturkšņa rezultāti liecina par stabila iekšzemes pieprasījuma saglabāšanos, kas apvienojumā ar uzsāktajiem apjomīgajiem investīciju projektiem ļauj prognozēt, ka turpināsies investīciju aktivitāte Latvijas ekonomikā.

Latvijas Bankas iekšzemes kopprodukta prognoze 2019. gadam ir koriģēta un pazemināta no 3,5% uz 2,9%, bet 2020. gada prognoze netiek mainīta – 3,1%. Latvijas Bankas inflācijas prognoze netiek mainīta, sasniedzot 2,9% - 2019. gadā un 2,5% - 2020. gadā.

Uzzināt vairāk

Zibmaksājumu apjoms sasniedzis 1 miljardu eiro

Latvijas Bankas izveidotajā un uzturētajā zibmaksājumu infrastruktūrā veikti jau 5,1 miljons zibmaksājumu 1 miljarda eiro apmērā.

Vēsturiskā 1 miljarda eiro robeža zibmaksājumiem tika sasniegta 2019. gada 1. jūlijā.

Uzzināt vairāk

Informācijas sniedzēji

Ministru kabinets

Valsts kanceleja

Finanšu ministrija

Ārlietu ministrija

Iekšlietu ministrija

Latvijas Republikas
Uzņēmumu reģistrs

Noziedzīgi iegūtu
līdzekļu legalizācijas
novēršanas dienests

Visu ziņu arhīvs pieejams šeit

Pieteikties finanšu sektora jaunumu saņemšanai www.financialsectornewsletter.lv